

SLOVENSKI GOSPODAR

Izhaja vsako sredo.
Cene: Letno Din 32.—, polletno
Din 16.—, četrletno Din 9.—, ino-
zemstvo Din 64.—
Poštno-čkovni rač. 10.603.

LIST LJUDSTVU V POUK IN ZABAVO
Z MESEČNO PRILOGO „NAŠ DOM“

Uredništvo in upravnništvo: Maribor, Koroška c. 5.
Telefon 2113

Cene inseratom: cela stran
Din 2000.—, pol strani Din 1000.—
četr strani Din 500.—, 1/4 stran
Din 250.—, 1/8 strani Din 125.—
Mali oglasi vsaka beseda Din 1.20

Liberalizem — sovražnik katolicizma.

Liberalizmu je svojsko, da zna dobro pokrivati svoj pravi obraz, ker na ta način lažje dosega svoje namene. Ako bi se pokazal takšnega, kakršen je po svojem bistvu in svojih glavnih težnjah, bi odbijal tiste, ki jih hoče zaplesti v svoje mreže. O svobodi deklamira cele slavospeve, saj ima od svobode (latinsko libertas) svoje ime. Privoščja pa tako svobodo samo sebi, ne pa tistim, ki so drugega mišljenja. Takim naj bi se povezale roke in noge in zavezal jezik. Takšno je lažljivo svobodomiselstvo.

V pravo luč postavlja svobodomiselstvo njegovo stališče do vere in Cerkev, osobito katoliške Cerkev. Veri vsa čast: tako izpoveduje jako širokoustno. Toda samo tisti veri, ki počiva neke v nekem kotičku človeškega srca, ter je »najsvečnejši del« notranjega življenja. Če pa se upa to »najsvečnejše čuvstvo« malo pokukati iz notranjosti v zunanost, jo že dobi po glavi. Če se celo drzne v javnem življenju uveljaviti svoj vpliv, zahtevajoč za sebe svoje pravice pri vzgoji mladine in zahtevajoč pokristjanjenje šole, ga s hrumom in šumom poženejo nazaj v skriti kotiček notranjosti.

Najmanj po godu je liberalizmu katoliška Cerkev, ki je največja in najmočnejša verska organizacija in edino sposobna, da zmeša štrene lažnjivemu svobodomiselstvu. Zato jo sovražno napada ter vodi proti njej srdito borbo. To borbo skuša maskirati z bojem proti klerikalizmu. Kdo je klerikalec? Po liberalni opredelitvi tisti, ki hodi po ledeljah in praznikih redno k službi božji, ki izvršuje božje in cerkvene zapovedi, ki prejema sv. zakramente, ki je naročen na krščanske liste, ki v javnem življenju nastopa kot katoličan, ki se pri volitvah pokaže katoličana, ki zahteva za otroke krščansko šolo in za mladino krščansko vzgojo. Po krščanskih pojmih je tak človek pravi kristjan in katoličan, kakršen mora biti. Klerikalizem je torej liberalni naziv za pravo krščanstvo. Borba zoper klerikalizem je torej v resnici in dejanstvenosti boj zoper krščanstvo in osobito zoper katolicizem.

Še z neko drugo masko hoče liberalizem zakriti svojo borbo zoper katolicizem, in to je fraza o »težnji Vatikana za politično nadvlado«. O tem piše ljubljansko »Jutro« v svoji številki z dne 15. januarja 1933 naslednje: »Vendar pa se zdi, da v rimskih krogih

navzlic temu nebeškemu kraljestvu še vedno predpostavljajo politično — zemeljsko kraljestvo, če prav pod krinko, da hočejo očuvati in zaščititi sveto katoliško Cerkev in Kristusov nauk. Staro prizadevanje rimske kurije (vrhovne cerkvene oblasti) in njenih predstavnikov po raznih državah je, da se težnji za politično nadvlado da verski značaj »obrambe« Kristusovih nauk in »rešitve človeštva pred večnim posubljenjem«. Ali je takšna pisava »Jutrova« katoliška?

Liberalno ljubljansko glasilo torej hoče boljše znati nego papež in škofje, kaj je krščansko in katoliško in kaj ni. Ako se katoliška Cerkev trudi, da izvrši od božjega Ustanovitelja dano nalogo, ako hoče pokristjaniti človeka ter za to pokristjaniti šolo in vso mladinsko vzgojo, ako zahteva tudi v javnem življenju pravice Boga, vere in Cerkev, ako hoče človeka, narode in celo človeško družbo rešiti tako, kakor se edino rešiti more, z uveljavljanjem in oživetvorenjem krščanskih načel: to je po »Jutru« težnja za politično nadoblast. Takšno je »Jutrovo« krščanstvo. Ali se sme po takšnih načelih vzgajati mladina?

»Jutro« napada v svoji številki dne 19. januarja katoliško vzgojo mladine ter izjavlja, da je nemogoče še dalje trpeti, da je izvenšolska vzgoja mladine prepuščena križarjem in klarisinjam. Križarji so krščansko mladeniško društvo, klarisinje ali sestrice sv. Klare pa so društvo za vzgojo ženske mladine. Takšna vzgoja mladine, tako vzklika »Jutro«, je srednjeveška in ne spada več v sedanji čas. Lepi katoličani, ki tako mislijo in pišejo! Ako vzgoja mladine ne sme biti katoliška, kakšna pa naj bo? Ali naj bo framasonska, kakor jo sedaj framasoni in njihovi zavezniki — socijalisti, vsiljujejo v Španiji? Ali naj bo framasonsko-komunistična, kakor jo ti-le svobodomiselni bratje vsiljujejo ljudstvu v Meh-

Vsi hočejo imeti

zato smo znova natisnili

Koledar Sl. gospodarja

Kdor ga hoče imeti, naj pošlje naročilo čimpreje, v pismu pa naj priloži znamk za 11 Din, ga bo kar dobil po pošti. Lahko vas naroči tudi več skupaj. Zastopniki, ki so ga svoj čas dobili, ga zopet lahko naročijo, ako ga potrebujejo. Dobijo ga za isto ceno kakor zadnjič. Zbirka teh koledarjev bo najboljša kmetsko-strokovna knjižnica.

Naročila sprejema Tiskarna sv. Cirila v Mariboru.

ki? Ali naj bo brezbožna, kakor je boljševiki vršijo na Ruskem? Naj se dobro pomni to-le: Kulturni (prosvetni) boljševizem je vse drugo kakor odpor zoper politični in gospodarski boljševizem.

Nemški državni zbor je bil dne 20. t. m. na predlog centra odgojen do zadnjega januarja v upanju, da bo do tlej razčiščena delovna večina v parlamentu.

Francoski finančni minister Cheron je radi uravnovesenja državnega proračuna naletel pri raznih skupinah v zbornici na hud odpor. Nič bi ne bilo čudnega, ako ga bodo njegovi ukrepi sami prisilili k ostavki.

Madžarski parlament je bil po enomesečnem presledku odprt dne 20. januarja. Ob tej priliki je prišlo do bur- nih nastopov med opozicijo in vladno večino. Opozicija je protestirala proti

strahovanju oblasti pri nadomestnih volitvah, pri katerih so bili izvoljeni sami vladni kandidati.

Opasni pojavi v Rusiji. Dosedanji vladni način pobiranja žita od kmetov je čisto odrekel. Stalin je izdal novo zasilno odredbo, ki zagotavlja kmetom olajšave pri oddaji žita in jim obljublja popolno svobodo pri razdelitvi žitnih zalog, ko bodo oddali določeno količino vladi. — Kubanski kozaki še do danes niso komunisti, ampak se ustavljajo sovjetom in se tudi branijo oddaji žita. Radi odpora je bilo 1200 kozaskih družin odvedenih v Jarkutsk v Sibirijo, 50

tisočim kozakom je zažugala vlada z zasilno izpraznitvijo njihovega ozemlja, ako ne bi oddali predpisane količine žita. Med kozaki je bilo zadnje me-sece radi protirevolucionarnega gibanja po prekem sodu usmrčenih 600 oseb.

— V novosibirskem okraju je izbruhnil med kmeti in delavci upor. Od Blücherjeve armade na Daljnem vzhodu je bilo odposlanih nad upornike 20.000 mož.

Japonci osvajajo pokrajino Džchol, ki tvori vrata proti Peking, ki bo gotovo zaseden pod pretvezo, da je le s temiasedbami mogoče zasigurati Mandžuriji neodvisnost.

nimi protestanti združili v borbi zoper brezboštvo. Povod za to je dal neki komunistični list, ki je napadal krščanstvo ter se iz njega norčeval s prostakimi in bogokletnimi izrazi. Verni ljudje na katoliški in protestantski strani so se dvignili zoper ta list in dosegli, da je izginil iz vseh prodajalen, ter so napovedali bojkot tistim prodajalnam, kjer se je list prodajal. Nato so katoliški poslanci predložili zakon v parlamentu, ki ga je tudi takoj sprejel. Po tem zakonu se kaznuje vsak, kdor na katerikoli način žali versko čuvstvo z besedami, slikami in spisi, in sicer se kaznuje z denarno kaznijo in z zaporom.

Radio v službi vere. Radio-postaja v Fhoeniksu v Zedinjenih državah Sev. Amerike daje vsak dan pol ure na razpolago katoliški Cerkvi. To traja že 4 leta. V tej dobi je mnogo bolnikov, ki so ležali na posteljah po bolnišnicah, poslušalo besedo božjo ter so se spreobrili na smrtni postelji. Tudi med ostalim prebivalstvom so bili doseženi veliki uspehi. Doslej je jezuitski pater Vaughan podajal to pol ure vsak dan katoliški program na izvirni način. Ker je odšel za profesorja v Los Angeles, je prišel k radiu na njegovo mesto jezuitski pater Flynn. Bilo bi dobro, da bi radio-postaje v drugih državah posnemale to ameriško ustanovo. Ruski boljševiki se poslužujejo radia za širjenje brezboštva. Zato bi bilo primerno, da bi radio bil na razpolago tudi borbi zoper brezboštvo.

Župnik in gledališki igralci. Umril je te dni v Parizu Ernest Jouin, župnik cerkve sv. Avguština. Bil je francoski pisatelj ter je spisal več dramatskih del, ki so jih predvajala razna francoska gledališča. Tako je prišel župnik kot pisatelj teh dram in obenem kot režiser pri njihovih predstavah v dotiko z gledališkimi igralci. Iz te dotike so se razvile trajne zveze, ki se bile igralcem v največjo korist. Mnogo igralcev, ki so prej bili v verskem oziru brezbrizni, mlačni ali celo protiverski, se je spreobrnilo. Tako je direktor baleta (plesnih nastopov) v pariški operi prejel prvo sv. obhajilo v starosti 72 let. Neki igralec, žid po veri, je prejel katoliški krst. Ko je ta župnik gledaliških igralcev sedaj umrl v starosti 87 let, ga je na poslednjem potu spremljalo veliko število gledaliških igralcev in igralk.

Za združitev občin.

(Dopis občin: Pušenci in Hardek.)

Občini Pušenci in Hardek vztrajata na združitvi z Ormožem!

»Jutro« z dne 14. t. m. je objavilo dopis iz Ormoža, da Ormož odklanja združitev občin Pušenci in Hardek z Ormožem. Dokazovanje dopisnika proti združitvi se da izpodbijati v celoti. Trditev, da je šla vsa narodna spodbuda vedno le iz Ormoža samega in nikdar obratno, ne drži, ker vse narodne prireditve v Ormožu ali izven Ormoža so imele le tedaj kak pomen in uspeh, če se je pri-tegnilo okoliško kmetstvo prebivalstvo. Ormoških zavednih Slovencev je bilo

PO SVETU KATOLIŠKEM

Sveto leto. Papež Pij XI. je izdal sredi januarja okrožnico o pomenu in načinu proslave letošnjega svetega leta kot 1900letnice trpljenja in smrti Zveličarjeve. Na vprašanje, kako naj verniki praznujejo sveto leto, odgovarja papež tako-le: Predvsem z molitvijo in pokero za storjene grehe. Verniki pa naj ne molijo le zase in za svoje zveličanje, ampak naj prosijo Boga usmiljenja za ves človeški rod, ki živi danes v tolikšnih zablodah, razirgan po nepojmljivem sovraštvu in blaznem tekmovalstvu in je težko preizkušan v mnogem trpljenju. Bog daj, da bi sveto leto prineslo mir v duše, vrnilo sveti Cerkvi veseljno svobodo in utrdilo vse narode v slogi in pravi blaginji. Sveto leto se prične na tiho nedeljo 2. aprila 1933 in se konča ob letu prav tako 2. aprila 1934. Poleg posostejšega prejemanja svetih zakramentov kakor običajno, želi sveti oče, da bi bil zlasti letošnji Veliki petek posvečen premišljevanju trpljenja našega Gospoda in iskreni pobožnosti do včlovečene božje ljubezni. Svetoletnega popolnega odpustka bodo deležni romarji, ki posejijo Rim in obiščejo trikrat štiri bazilike: sv. Janeza v Lateranu, sv. Petra na Vatikanu, sv. Pavla izven obzidja in baziliko Marije Snežne ter tam molijo po namenu svetega očeta in za odpuščanje svojih grehov v to predpisane molitve, to je trikrat po 6 očenasev, češčenih Marij in čast bodi Bogu Očetu pred Najsvetejšim zakramentom; trikrat vero pred križem z enkratno molitvijo: Molimo te Kristus in te hvalimo; pred soboto Matere božje premišljevanje njene bolečine 7 češčenih Marij s kako molitvijo v čast njenemu trpljenju in končno še enkrat vero na grobu sv. Petra. Pri obiskovanju bazilik lahko verniki zapored trikrat obiščejo eno in isto cerkev isti dan ali takoj, da so jim s tem olajšana pota po Rimu. Popolni odpustek je mogoče nakloniti tudi rajnim. V svetem letu priporoča papež tudi obisk svetih krajev v Palestini.

Katoliška akcija proti brezboštvu. Brezboštvo na svetu se organizira. Bilo je na svetu vedno brezbožnikov, ki pa so nastopali posamezno, ne organizirano. Sedaj so ruski boljševiki prevzeli organizacijo brezboštva po svetu. Za to trošijo milijone, ker se zavedajo,

da komunistična revolucija ne more priti, ako ji brezboštvo ne pripravlja pot po posameznih državah. Proti organiziranemu pohodu brezboštva je treba postaviti organizirani odpor. To zbiranje sil je vzela v roke Katoliška akcija. Da bi se tej akciji omogočil skupen nastop po določenem načrtu, se je pred koncem lanskega leta vršil v Berlinu sestanek zastopnikov Katoliške akcije Nemčije, Francije, Belgije, Anglije, Holandije, Poljske, Avstrije in Jugoslavije. Na tem posvetovanju, ki se je vršilo pod pokroviteljstvom berlinskega škofa dr. Schreiberja, so poročali zastopniki raznih narodov, kako v njihovih državah dviga svojo glavo brezboštvo, bodisi pod krinko bodisi brez krinke. V nekaterih državah se je proti temu že dvignil odpor. Francoski zastopnik jezuitski pater Jožef Dassonville je mogel ugotoviti velik razmah katoliškega pokreta na Francoskem, ki dokazuje delovanje božje milosti, katera je prišla na pomoč tej nekdanji v katoliškem oziru najbolj ogroženi državi. V Franciji je vzbujeno krščansko življenje. Mnogi voditelji političnih strank so navdušeni katoličani. Veliki so uspehi Katoliške akcije, v kateri je danes organiziranih nad 4 milijone francoskih laikov (svetnjakov), ki so vsi pripravljeni za borbo proti brezboštvu. Ali in kaj je na berlinskem sestanku poročal zastopnik Jugoslavije, še ri prodrlo v javnost. Na tem sestanku se je poudarjalo, da bi brezboštvo na svetu kmalu propadlo, ako bi katoličani vseh narodov odločno in skupno nastopili proti njemu. Saj je katolicizem edina sila, ki se more brezboštvu postaviti v bran. Za to borbo je v prvi vrsti poklicana Katoliška akcija. Ona mora skrbno opazovati gibanje in agitacijo brezbožnikov, odkritih in z krinkami, po celem svetu, obveščati o tem Katoliške akcije posameznih narodov ter dajati smer-nice za organizirano borbo.

Složno proti brezboštvu. V Švicarski se pojavljajo težnje, naj verni katoličani vzajemno z vernimi protestanti začnejo organiziran boj proti vedno bolj se razširjajočemu brezboštvu. Ta želja je našla močan odmev ne samo v katoliškem, marveč tudi v protestantskem taboru. Povsod se poudarja potreba skupnega boja proti agitaciji brezboštva in lažnjivega svobodomisilstva, proti ogroževanju javne morale z javno nastopajočo nagoto in proti raznim prevratnim strujam. Tudi v Holandiji so se verni katoličani z ver-